

Bij het afscheid van ds. Richart Huijzer als pastor-geestelijk verzorger en ethicus

De tijd gaat snel. Na ruim 42 jaar werken in allerlei verbanden, binnen en buiten de kerk, waarvan de laatste periode in het Radboudumc, komt er voor mij nu een einde aan de periode van arbeid in dienstverband. Een nieuwe tijd breekt aan. Maar wat is tijd eigenlijk? En hoe ervaar je die? Dat is volgens de kerkvader Augustinus een hele menselijke vraag. Want het gaat hier niet over het objectief kosmisch wegtikken van de seconden, maar over de door ons beleefde tijd.

Mensen beleven de tijd volgens Augustinus op een heel specifieke wijze. In zijn *Confessiones* behandelt Augustinus in een beroemde passage de wijze waarop mensen de tijd ervaren. Volgens hem kan je in het heden, op een bepaald moment, enerzijds denken aan vroeger en anderzijds denken aan wat er nog komen gaat terwijl je dan ook nog eens in het heden -dus op het moment zelf -een bepaalde ervaring kan opdoen. Dat kan allemaal tegelijkertijd gebeuren of om het in Bijbelse woorden te zeggen 'in een punt des tijds'.

Augustinus noemt de tijd in zijn *Confessiones* daarom een *distentio animi* dat wil zeggen: uitgestrektheid van de ziel. Tijd refereert in deze opvatting altijd aan een werkzaamheid van de ziel: het verleden is subjectieve herinnering en geen objectieverbaar gegeven, de toekomst is verwachting. Wie zich in het heden verbindt met de dingen om ons heen, schept een verleden en een toekomst.

Er ontstaat een zinvol verband, een ervaring van eenheid. We zijn hier op het belangrijke spoor van het levensverhaal van een mens, dat zich in diens ziel vormt.

Precies zo menselijk verging het heel veel patiënten die ik in mijn werk als pastor / geestelijk verzorger in het Radboudumc heb mogen ontmoeten. Als je ernstig ziek bent ervaar je niet alleen de pijn en het verdriet en de onzekerheid van het heden. Het is juist ook vaak een periode van herbeleven van het verleden, van terugzien op wat geweest is. Tegelijkertijd is het ook weer vaak een periode van vooruitkijken. 'Als ik beter wordt ga ik dingen echt anders aanpakken' hoor je dan vaak. Als pastor / geestelijk verzorger in het ziekenhuis spreek je daarover met mensen. En vaak waarderen patiënten en hun naasten het als ook verpleegkundigen en artsen laten merken dat ze niet alleen technisch objectief met de stand van zaken van het lichaam bezig zijn, maar ook belangstelling tonen voor het altijd weer unieke levensverhaal van de mens die aan hun zorgen is toevertrouwd. Als geestelijk verzorger en ethicus spreek je daarover met verpleegkundigen en artsen.

Een groot deel van mijn leven heb ik zo als pastor /geestelijk verzorger en ethicus gewijd aan het met mensen, patienten en hun naasten meelopen om zo hun levensverhaal aan te horen en te bespreken. Wat is goed geweest, wat had anders

gekund, hoe gaat het nu met je? En heb ik verpleegkundigen en artsen geholpen om deze dimensie van de humaniteit in de zorg te zien en niet alleen technisch goede zorg te leveren.

Een deel van mijn taak was ook de wetenschappelijke reflectie op ons werk. Daarom heb ik bij mijn afscheid een boek geschreven over het belang van de relatie tussen humaniteit en technologie in de zorg. Die twee moeten in goede zorg samen opgaan. Zeker nu kunstmatige intelligentie en de inzet van robots in de zorg steeds belangrijker worden is dat van belang. Want naast de technologische revolutie in de zorg die zich voor onze ogen voltrekt viel mij nog iets op. Ik merkte meer en meer hoe belangrijk het contact van mens tot mens in de zorg is.

Een kusje voor de zorgrobot Zora (beeld: Frank de Roo)

Veel patiënten bewaren bijzondere herinneringen aan een dokter of verpleegkundige die luisterde en medemenselijkheid betoonde. Vaak is dat zelfs het enige dat patiënten en hun naasten echt bij blijft. Dan gaat het om het eeuwenoude menselijke gebaar van troost en compassie. Zo vaak ben ik er in mijn werk als geestelijk verzorger en ethicus direct of indirect getuige van geweest hoeveel indruk de oergebaren van medemenselijkheid maken op allen die zorg nodig hebben en daarvan afhankelijk zijn. Dan gaat het om het vermogen

tot luisteren naar een uniek levensverhaal; om oog hebben voor de waardigheid van kwetsbare mensen; om de kunst om te gaan met het menselijk drama en de menselijke tragiek en ernaar te luisteren zonder meteen te handelen.

Aan mijn werk in het ziekenhuis is nu een einde gekomen vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Ik heb dit werk altijd gedaan met een zending van u als gemeente, gedragen door het vertrouwen dat u mij heeft gegeven. Daarvoor mijn hartelijke dank. Mocht u het boek waarmee ik afscheid nam als pastor / geestelijk verzorger en ethicus willen lezen dan is dit inmiddels in elke boekhandel te koop. Het ga u goed.

ds Richart Huijzer

Humaniteit en technologie in de zorg
Filosofisch-theologische verkenningen over humaniteit in relatie tot de toepassing van kunstmatige intelligentie, robotica, protocollisering en standaardisering in de zorgpraktijk
Academische Uitgeverij Eburon, Utrecht, 2022

Kerkdiensten

Zondag 3 juli

Bartholomeuskerk	10.00 uur	ds. Derk Jan Deunk (HA)
Maranathakerk	09.30 uur	ds. Corry Manuputty
Ontmoetingskerk	09.30 uur	diaken Theo van Driel
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Jan van Hooydonk
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	dhr. T. van Willigenburg

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk / 2. PGN

Zondag 10 juli

Maranathakerk	geen dienst	
Ontmoetingskerk	10.30 uur	Ontmoetingsviering
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Perla Akerboom
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	

Collecte voor: 1. SchuldWegWijzer / 2. PGN

Zondag 17 juli

Maranathakerk	09.30 uur	Hettie Oudelaar
Ontmoetingskerk	10.30 uur	RK-viering
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Vierdaagsdienst
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. H. Allewijn

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk / 2. PGN

Zondag 24 juli

Maranathakerk	09.30 uur	ds. A. van der Woude
Ontmoetingskerk	10.30 uur	diaken Theo van Driel
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Anneke de Vries

Collecte voor: 1. Protestantse Vrouwendienst / 2. PGN

Zondag 31 juli

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Ontmoetingskerk	10.30 uur	RK-viering
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Henk Gols

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk / 2. PGN

Zondag 7 augustus

Maranathakerk	geen dienst	
Ontmoetingskerk	10.30 uur	ds. Wouter Slob
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Ton Bun

Collecte voor: 1. Moestuin van De Haard / 2. PGN

Zondag 14 augustus

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Ontmoetingskerk	10.30 uur	RK-viering
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Janine Kallen

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk / 2. PGN

Zondag 21 augustus

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Anneke de Vries
Ontmoetingskerk	10.30 uur	ds. Wouter Slob
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Jan van Hooydonk
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. Susanne Freytag

Collecte voor: 1. Spreekuur Lutherse kerk / 2. PGN

Zondag 28 augustus

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Ontmoetingskerk	10.30 uur	RK-viering
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Pieter Endedijk
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. W.J.H. Boon

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk / 2. PGN

vrijdag	1 juli	2 Korintiërs 13:1-13
zaterdag	2 juli	Lucas 9:51-62
zondag	3 juli	Lucas 10:1-16
maandag	4 juli	Lucas 10:17-24
dinsdag	5 juli	Lucas 10:25-37
woensdag	6 juli	Lucas 10:38-42
donderdag	7 juli	Psalm 140
vrijdag	8 juli	1 Koningen 1:1-21
zaterdag	9 juli	1 Koningen 1:22-40
zondag	10 juli	1 Koningen 1:41-53
maandag	11 juli	1 Koningen 2:1-12
dinsdag	12 juli	1 Koningen 2:13-25
woensdag	13 juli	1 Koningen 2:26-35
donderdag	14 juli	1 Koningen 2:36-46
vrijdag	15 juli	1 Koningen 3:1-15
zaterdag	16 juli	1 Koningen 3:16-28

zondag	17 juli	Psalm 15
maandag	18 juli	1 Koningen 4:1-20
dinsdag	19 juli	1 Koningen 5:1-14
woensdag	20 juli	1 Koningen 5:15-32
donderdag	21 juli	1 Koningen 6:1-18
vrijdag	22 juli	1 Koningen 6:19-38
zaterdag	23 juli	Psalm 141
zondag	24 juli	Lucas 11:1-13
maandag	25 juli	Lucas 11:14-28
dinsdag	26 juli	Lucas 11:29-36
woensdag	27 juli	Psalm 70
donderdag	28 juli	Lucas 11:37-44
vrijdag	29 juli	Lucas 11:45-54
zaterdag	30 juli	Lucas 12:1-12
zondag	31 juli	Lucas 12:13-21
maandag	1 augustus	Lucas 12:22-34

God wat ben je mooi

De zomer is voor veel mensen een mooie tijd. Velen van ons genieten van het mooie weer. Tijdens vakanties hebben we vaak ook meer aandacht voor het mooie om ons heen. We gaan op zoek naar mooie plaatsen, we hebben tijd om musea, tentoonstellingen, concerten te bezoeken. Voor velen is de natuur zelf het mooiste schouwspel om van te genieten.

Wanneer we iets als mooi beleven dan is het vaak een onverwachte ervaring die ons treft, een ervaring die ons tot in ons binnenste ontroert, een intens mooie zonsopgang, een mooi schilderij, prachtige muziek. Koester die momenten; het zijn bijzondere momenten.

Wat is nu het mooie, het schone? Schoonheid is niet te definiëren. Het ontsnapt aan een duidelijke omschrijving. Wat we mooi vinden is vaak ook subjectief. Wat we als mooi ervaren heeft met veel factoren te maken. Schoonheid is dat wat bij het zien of horen een gevoel van behagen opwekt, dat is de meest algemene omschrijving ervan. Schoonheid heeft met verhouding, harmonie, glans en klank te maken. En hoewel het een heel persoonlijke ervaring is wanneer we 'iets mooi vinden' beleven we het tegelijkertijd als 'iets dat mooi is'. Als iets dat verder reikt dan onze eigen persoonlijke beleving. Ik verwacht dat wat ik mooi vind in wezen mooi is.

Heeft de schoonheid die we ervaren ook iets met geloof te maken? Mensen kunnen schoonheid ervaren als iets dat verwijst naar God. De violist Yehudi Menuhin vertelde eens dat na afloop van een concert Einstein bij hem kwam en zei: "Dank u, heer Menuhin; U heeft opnieuw aan me bewezen dat er een God in de hemel is."

Schoonheid is één van de eigenschappen van God. Schoonheid heeft daarmee een link met het goddelijke. Wanneer we God omschrijven spreken we over Gods heerlijkheid. We kunnen de heerlijkheid van God waarnemen en we kunnen de schoonheid in zijn wereld waarnemen. Schoonheid van mensen, tussen mensen, in wat mensen hebben gemaakt enz.. Augustinus roept God aan als 'Schoonheid van al wat schoon is'. God wat ben je mooi.

Het heilige omvat het schone. Daardoor is schoonheid een belangrijke waarde in de christelijke geloofstraditie. En dat is de reden waarom we zo veel aandacht schenken aan de schoonheid en heiligheid in het kerkgebouw, de (kerk)muziek, het lied en de liturgie. Velen die deze zomer weer op reis

gaan gaan bijna als vanzelf de mooie kerken bezoeken en genieten van het mooie dat daar te zien en te beleven is.

Daar in de kerken ervaren we ook dat een christelijk schoonheidsbegrip verder reikt dan een standaard-opvatting van het schone. Want het enige volkomen schone beeld van God in onze wereld is Christus. Ook het lijden en het lelijke van de zonde krijgen een plaats in de christelijke opvatting van schoonheid. Kruis en schoonheid worden met elkaar verbonden.

Het lelijke en het gruwelijke van kruis en martelaarschap is het tegengestelde van het mooie. Maar het laat ons juist als een schrikbeeld verlangen naar het mooie. De schoonheid van Christus is dat Christus de diepten van het zijn opneemt tot in zijn hemelse heerlijkheid.

Een christelijk begrip van schoonheid kan niet ontwikkeld worden zonder het lelijke van het kruis, van lijden en onrecht. In dit geval is er onderscheid te maken tussen gemakkelijke schoonheid zoals eenvoudige melodieën of een mooi menselijk gelaat die spontaan een reactie van genoeg oproepen en moeilijke schoonheid die verder gaat dan oppervlakkige schoonheid.

Een kunstenaar kan juist verborgen schoonheid aan het licht brengen, zoals Rembrandt de schoonheid kan laten zien van een oude vrouw die bidt. Er is dan bezinning nodig voordat we iets als schoon of lelijk beoordelen.

Het leven is waard om geleefd te worden, alleen al vanwege het genieten van schoonheid. Schoonheid behoort tot de vreugde van de jaloom, tot de vreugde van het komende Rijk van God.

Het beleven van het mooie wekt als vanzelf het verlangen naar het goede. In een wereld zonder schoonheid verliest het goede zijn aantrekkingskracht. Het is een levenskunst je te richten op het schone en dat juist binnen te laten. De ervaring van schoonheid maakt gelukkig; het is een vorm van genade.

Ik wens u veel mooie momenten en ervaringen van schoonheid toe in deze zomermaanden.

ds. Susanne Freytag

dinsdag	2 augustus	Lucas 12:35-48
woensdag	3 augustus	Lucas 12:49-59
donderdag	4 augustus	1 Koningen 7:1-12
vrijdag	5 augustus	1 Koningen 7:13-26
zaterdag	6 augustus	1 Koningen 7:27-39
zondag	7 augustus	1 Koningen 7:40-51
maandag	8 augustus	1 Koningen 8:1-11
dinsdag	9 augustus	1 Koningen 8:12-21
woensdag	10 augustus	1 Koningen 8:22-32
donderdag	11 augustus	1 Koningen 8:33-43
vrijdag	12 augustus	1 Koningen 8:44-53
zaterdag	13 augustus	1 Koningen 8:54-66
zondag	14 augustus	1 Koningen 9:1-9
maandag	15 augustus	1 Koningen 9:10-28
dinsdag	16 augustus	1 Koningen 10:1-9
woensdag	17 augustus	1 Koningen 10:10-20

donderdag	18 augustus	1 Koningen 10:21-29
vrijdag	19 augustus	Lucas 13:1-9
zaterdag	20 augustus	Lucas 13:10-21
zondag	21 augustus	Lucas 13:22-30
maandag	22 augustus	Lucas 13:31-35
dinsdag	23 augustus	Psalm 112
woensdag	24 augustus	1 Koningen 11:1-13
donderdag	25 augustus	1 Koningen 11:14-25
vrijdag	26 augustus	1 Koningen 11:26-43
zaterdag	27 augustus	1 Koningen 12:1-19
zondag	28 augustus	1 Koningen 12:20-32
maandag	29 augustus	1 Koningen 12:33-13:10
dinsdag	30 augustus	1 Koningen 13:11-22
woensdag	31 augustus	1 Koningen 13:23-34
donderdag	1 september	1 Koningen 14:1-20
vrijdag	2 september	Lucas 14:1-11

GO en de struisvogeljacht

GO@PKN-Nijmegen.nl

Een aantal jaren geleden was ik met mijn dochter in Tanzania, waar we ongelofelijk veel dieren zagen: zebra's, gnoes, giraffen, olifanten, leeuwen, nijlpaarden, hyena's, maar ook grote gieren en .... struisvogels. Ik herinnerde me van diergaardebezoeken nog deze grote loopvogels, die me vaak fel aankeken en me met hun snel toehappende grote snavel best wat angst aanjoegen. Op films zag ik hoe hard zij konden rennen en dat zij ook bereden konden worden. Maar in hun eigen wereld zag ik ze nu, drie stuks, twee mannetjes en een vrouwtje. Wat waren ze mooi! Nee dit waren geen lompe vogels, maar sierlijke dansers, die hun vleugels gracieus als waaiers om zich heen bewogen, in de hoop de bruidegom van het vrouwtje te mogen worden.

Toch hebben deze bijzondere vogels een hele typische eigenschap. Als zij in gevaar verkeren steken zij hun kop in het zand! Toen ik klein was, deed ik soms stijf mijn ogen dicht of hield mijn handen voor mijn ogen; ik zag dan niets en dacht ook niet gezien te worden en veilig te zijn. Als je groter groeit stop je daarmee en bedenkt iets om uit de problemen te komen. Helaas kom ik de struisvogels ook tegen in onze kerk: op zich mooie vogels, maar geregeld met de

kop in het zand. (En soms ben ik er ook nog één.) Wanneer gebeurt dat? Bijvoorbeeld wanneer duidelijk is dat het aantal leden van onze gemeente terugloopt, er elk jaar tekorten zijn, kerken moeten worden verkocht. Je kop in het zand steken is dan: telkens weer iets ondernemen waardoor het weer een paar jaar door kan draaien en hopen dat alles weer goed zal komen; dat er weer ineens meer mensen bijkomen of.... niet vooruit willen kijken en hopen op een wonder.

Zoals ik afleerde om mijn handen voor mijn ogen te doen, zo wil ik graag ook eraan werken om koppen uit het zand te halen. Ik stel dus voor om met GO op struisvogeljacht te gaan en te zorgen dat wij met alle struisvogels samen de toekomst in dansen, al pratend en denkend en vooruitziend, wuivend met onze prachtige veren, want elk van ons is bijzonder; en dat wij onze koppen bij elkaar steken en hoog houden en niet meer in het zand stoppen.

Michèle van der Steenstraten

'In vuur en vlam staan'

GO onderwegdienst 12 juni en gemeenteavond 13 juni
Met het thema 'In vuur en vlam staan' heeft commissie GO (Gemeente Opbouw) op zondag 12 juni een 'onderwegdienst' gehouden in de Maranathakerk en op maandag 13 juni een gemeenteavond.

In de dienst op 12 juni mochten we bij binnenkomst zelf het licht meebrengen. Deze dienst was de eerstvolgende na Pinksteren, en er werd gelezen over het leven van de eerste gemeente. Deze mensen kwamen bijeen, aten samen, spraken met elkaar over Gods daden. Steeds meer mensen sloten zich aan en lieten zich dopen. Ze waren geïnspireerd en begeistert. Daarna werd een bruggetje gemaakt naar de Protestantse Gemeente Nijmegen/Landwijk, waar ook wij op een punt staan een nieuw begin te maken met onze organisatie, met daarin een grote rol voor de werkgroepen. De vraag hierbij was: waarvoor staan wij nu zelf in vuur en vlam. De leden van de commissie GO gaven daar zelf tijdens de onderwegdienst een eigen invulling aan. Hoe mooi zou het zijn als we ook nu ons geroepen voelen. Na de dienst was er koffie in de tuin van de kerk, waar we ook kennis konden maken met de werkgroepen, die zich presenteerden met kleurige posters. Deze posters staan ook op de achterpagina van deze Over & Weer afgedrukt.

Op maandag 13 juni werd dit vervolgd met een gemeenteavond. Hierin werd het nieuwe model voor de kerkenraad met werkgroepen uitgelegd. De presentatie die tijdens deze avond getoond werd, kunt u vinden op de website van de PGN: www.pkn-nijmegen.nl. Hieronder een samenvatting:

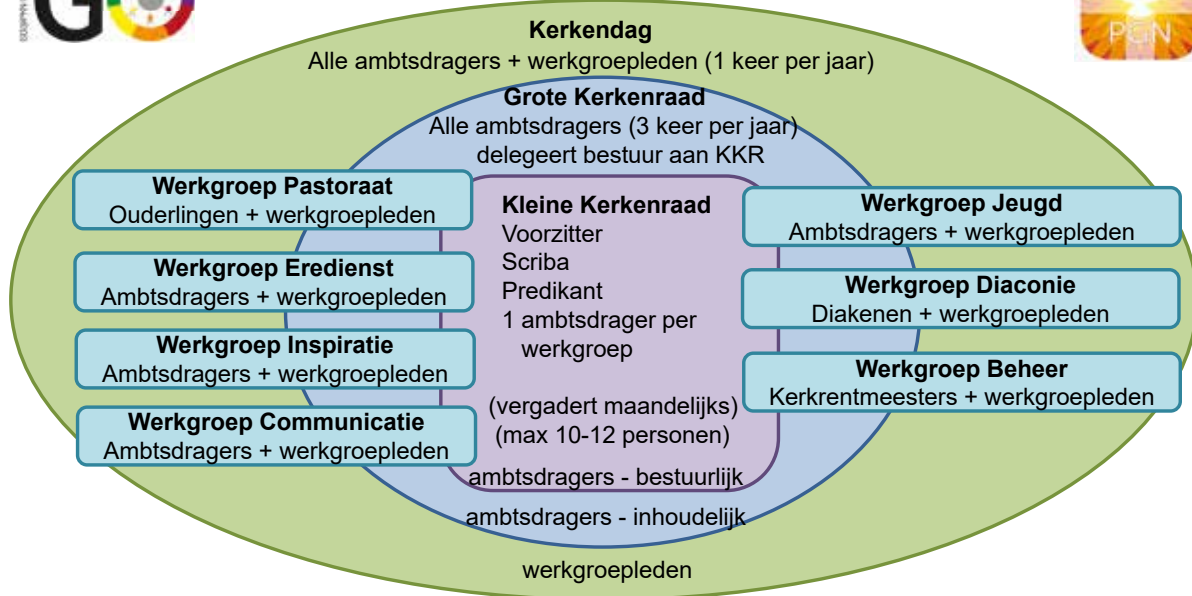
- Een kleine en effectieve kerkenraad is verantwoordelijk voor het bestuurlijke werk.
- Er zijn zeven werkgroepen actief, met ieder een verantwoordelijkheid voor hun eigen werkveld. De taken en werkvelden zijn verdeeld over deze werkgroepen.
- In het nieuwe model zijn twee soorten ambtsdragers, namelijk bestuurlijke en inhoudelijke ambtsdragers. Er is hiermee voor ambtsdragers meer ruimte voor maatwerk.
- Elke werkgroep heeft één (bestuurlijke) ambtsdrager in de kerkenraad, deze verzorgt tegelijk de link tussen de kerkenraad en de 'eigen' werkgroep.
- De andere ambtsdragers hebben vooral een inhoudelijke taak en zijn actief in een van de werkgroepen.
- Naast ambtsdragers hebben de werkgroepen ook leden zonder een ambt.
- Alle ambtsdragers worden drie keer per jaar uitgenodigd voor een inhoudelijke kerkenraadsvergadering waarin bijvoorbeeld het programma van een of meerdere werkgroepen wordt besproken of als belangrijke beleidsstukken aan de orde zijn.
- Verder wordt er jaarlijks een 'kerkendag' gehouden waarbij alle ambtsdragers en andere leden van de werkgroepen worden uitgenodigd.
- De nieuwe werkgroepenkerkenraad gaat in het nieuwe seizoen, vanaf september dit jaar, van start.
- De commissie GO en de werkgroepen gaan op in deze nieuwe werkgroepenkerkenraad, en daarmee wordt de commissie GO zelf opgeheven.

En dan nu het vervolg. Daarbij is de vraag aan u, waarvoor 'staat u in vuur en vlam' voor de gemeente? En denkt u misschien een handje mee te kunnen helpen bij een van de werkgroepen? Voor meer informatie kunt u contact opnemen met een van de werkgroepen (zie kader).

Commissie GO

Organigram Werkgroepen-Kerkenraad

Werkgroepen en werkvelden

De werkvelden zijn verdeeld over de werkgroepen en Kerkenraad:

Liturgie en Eredienst

- roosters predikanten (preekvoorziening) en medewerkers erediensten (roostermakers vierplekken)
- basisrooster eredienst incl. H.A., DMVK, Kerstnachtdienst, Goede Week
- invulling 'stedelijke' diensten (DMVK, Kerstnachtdienst, Goede Week)
- ontmoetingsvieringen
- onderwegdiensten
- bestemming bloemen / kaarten
- ambtsdragers/taakdragers van dienst
- lectoren • fotografen
- organisten/pianist(en) • beamergroep
- koren/cantorij/combo • koffiedrinken

Beheer

- financieel beleidsplan (faciliteren organisatie)
- financiën PGN
- ledenadministratie
- kerkbalans
- collecterooster (i.s.m. diaconie)
- gebouwen, orgels, techn. installaties
- koster/kerkelijk werker (werkgeverschap)
- beheercommissie OK
- fondsenwerving • wijkkassen
- aanschaf Paaskaarsen • Klaaswinkel
- administratie / archief • drukwerk
- klusgroepen • tuingroepen
- poetsparels/ schoonmaakgroep

Pastoraat

- huisbezoeken, bezoekgroepen, buurtcontactgroepen, pastorale groep
- hulpvragen pastoraat
- protestantse vrouwendienst
- inloop / aanloop • ontmoetingsgroep
- rouwgroep • bemoedigingsmomenten
- toerusting gemeenteleden en/of ambtsdragers voor bepaalde taken

Jeugd en Jongeren

- crèches
- kleutervieringen
- kidcat / kindercatechese
- kindernevendiensten
- jeugdkerk / tienerdienst
- theaterweekend (i.s.m. parochie OK)
- sirkelslag
- dienst met veel kinderen
- jaarlijks kinderkamp

Communicatie

- Over & Weer
- nieuwsbrief/zondagsbrief
- website(s); PGN en Ontmoetingskerk
- donkey mobile app
- social media (Facebook, Instagram, LinkedIn)
- interne communicatie werkgroepen
- lokale media extern

Diaconie

- diaconale werkgroepen • voedselbank
- schuldhulpverlening • Sociale Zorg
- samenwerkingsverbanden sociale- en levensvraagstukken
- collecterooster (i.s.m. beheer)
- beheer De Haard
- medewerkers/diaconaal werker (werkgeverschap)
- evt. overige stedelijke diaconale projecten
- externe diaconale contacten (gemeente Nijmegen, diaconieën, buurgemeenten)

Inspiratie

- kunstzinnig (Kunst in de Kerk OK)
- zinvolle kalender/programmaraad OK
- gesprekgroepen: geloven nu, leesgroep, boekbespreking, JIP, dinsdagochtendkring etc.
- Taizéviering BK • Pelgrimswandeling Beek
- eetgroep MK • bloemsiergroepen
- meditatiegroep • verdiepende cursussen

Kerkenraad

- verantwoordelijk voor beleid (organisatorisch, pastoraal, financieel, diaconaal)
- neemt besluiten op hoofdlijnen; kaders voor de werkgroepen
- coördinatie en afstemming werkgroepen (vaststellen jaar/werkplannen werkgroepen)
- externe contacten (PKN, RK, RvK, NGK, OCP, H3E, buurgemeenten, instellingen, classis, CCBB, etc.); het gezicht naar buiten
- afvaardiging /vertegenwoordiging in samenwerkingsverbanden (plaatselijke RvK, OCP, st. Stevenskerk, oec. Studentenkerk)
- beleggen van gemeentevergaderingen
- zending van en contacten met instellingspredikanten/geestelijk verzorgers
- opzet project Veilige gemeente (incl. gelofte geheimhouding, VOG-beleid, vertrouwenspersonen)
- uitgave van De Omroeper

E-mailadressen GO werkgroepen

Liturgie en Eredienst	eredienst@pkn-nijmegen.nl
Pastoraat	pastoraat@pkn-nijmegen.nl
Diaconie (CvD)	diaconie@pkn-nijmegen.nl
Jeugd en Jongeren	jeugd@pkn-nijmegen.nl
Inspiratie	inspiratie@pkn-nijmegen.nl
Communicatie	communicatie@pkn-nijmegen.nl
Beheer (CvK)	beheer@pkn-nijmegen.nl

Vanuit het CvK

Vrijheid van geloof, vrijheid om naar een kerk te gaan die je past.

We mogen in Nederland gelukkig samenkomen waar en wanneer we willen in onze kerken. Zo zijn er nog steeds veel, heel veel kerken te vinden in Nederland. Kerken van allerlei "soort", dus ook kerken van onze eigen PKN. In Nijmegen hebben we een protestantse gemeente met drie vierplekken en we hopen dat we u daarmee een groot plezier doen. Een kerk dichtbij of een kerk die bij u past. Een kerk waar u zich thuisvoelt. Dat geldt niet overal. Soms kunnen kerken het hoofd nauwelijks meer boven water houden en dreigen ze te verdwijnen.

We beseffen met elkaar dat naar de kerk gaan vrijheid betekent en soms moeten we elkaar steunen. Niet om een zinkend schip drijvend te houden, maar om het schip weer rechtop te krijgen, zodat het weer op koers kan komen. In de vorige Over & Weer schreef ik er al iets over. Soldair zijn met elkaar, solidariteit kost geld. Dan zijn we er om elkaar te helpen, omdat we samen kerk van Jezus Christus zijn. Ieder op ons eigen manier, de dorpskerk en de stadskerk, pluriform of van een bepaalde richting binnen onze Protestantse Kerk Nederland. We mogen er als zelfstandige gemeente zijn! Daarover schrijft de PKN hetvolgende:

Van gemeenten voor gemeenten

De Solidariteitskas is ingesteld vanuit de gedachte dat gemeenten elkaar helpen en ondersteunen om levendig en krachtig in de wereld te staan. Kerken uit het hele land dragen een vast bedrag per belijdend lid bij. Wij vragen u om een bedrag van minimaal €10, waarvan €5 wordt afgedragen aan de Solidariteitskas. Het bedrag dat overblijft, is bestemd voor onze eigen gemeente. Doet u mee? We rekenen op uw solidariteit en bijdrage!

Hartelijk dank voor uw betrokkenheid!

College van Kerkrentmeesters

Mocht u geen acceptgiro hebben ontvangen, wilt u dan uw bijdrage overmaken op het rekeningnummer van het CvK, zoals in deze Over & Weer vermeld staat.

Toelichting jaarrekening PGN 2021

Op de pagina hiernaast staat een verkorte versie van de jaarrekening, hieronder een toelichting van onze penningmeester. De hele jaarrekening ligt ter inzage op het kerkelijk bureau / diaconaal centrum De Haard.

Voor wat betreft het gebruik van bestemmingsreserves en fondsen: bestemmingsreserves hebben een beperkte bestemmingsmogelijkheid, opgelegd door het college, bestemmingsfondsen zijn opgelegd door derden.

De trend in afname levend geld zet zich helaas zoals verwacht nog steeds door. In 2021 deden 490 deelnemers met actie Kerkbalans. In 2013 waren dit nog 1270 deelnemers. De gemiddelde bijdrage per deelnemen is wel toegenomen. Van zo'n € 220 in 2013 naar € 369 in 2021. In het jaar 2020 waren er nog 583 deelnemers met gemiddeld een bijdrage van € 350.

De WOZ-waarde van de kosterswoning is toegenomen. Zie herwaardering onroerende zaken met € 77.000 (blz 29). De Petruskerk is in 2021 verkocht. Als boekwinsten onroerende zaken konden we € 388.260 toevoegen. Met de koerswinsten bij verkoop en negatieve koersresultaten leidde dit tot een incidentele bate van € 474.530.

De inkomsten verkregen uit de verkoop van de Petruskerk worden toegevoegd aan de reserve pastoraat, om de aangelegene verplichtingen voor de komende 10 jaar veilig te stellen met een bedrag van € 40.000 per jaar.

We hadden een reserve algemene doeleinden ter hoogte van € 127.430. Het doel hiervan is binnen ons college onbekend. Dit bedrag gaat nu naar de algemene reserve.

Ditzelfde doen we voor de voorziening inventaris Maranathakerk. Deze werd niet gebruikt.

Het schilderwerk aan de Maranathakerk en kosterswoning en tuinonderhoud (samen € 56.162, zie blz. 25) wordt uit de onderhoudsvoorziening Maranathakerk gehaald. Een bedrag van € 3561 gaat uit de onderhoudsvoorziening van de Ontmoetingskerk voor diverse onderhoud.

Het orgel van de Maranathakerk heeft een groot onderhoud gekregen ter waarde van € 9461. Om de voorziening hiervoor gelijk weer enigszinds aan te vullen, vindt een dotering van € 2000 plaats. Hierna wordt er jaarlijks weer € 1000 gedoteerd. Blz. 27: Wij verwachten nog facturen voor de huur van het kerkbureau en de inzet van de medewerker van de Diaconie voor de opmaak van Over & Weer ter hoogte van € 18.890. In de post Overigen (€ 6800,-) zitten declaraties van organisaties, muziek en opnames van de kerstnacht en nog een aantal preekbeurten.

Onze nieuwe predikant heeft in 2021 slechts een gedeelte van de bestemmingsreserve voor zijn verhuizing gebruikt (blz. 31). De rest volgt in het jaar 2022, nu hij zijn nieuwe woning heeft kunnen betrekken.

Blz. 31, Wijkwerk en gemeenteavonden zit met name de daling van het vermogen van de wijkkas van de Ontmoetingskerk in. Door Corona kon de Klaasmarkt niet doorgaan. De kosten van administratie en secretariaat gaan wel gewoon door. Zonder de Klaasmarkt zal er bezuinigd moeten worden. Deze kosten worden onttrokken uit het vermogen van de sectie Dukenburg.

Kosten van ons kerkblad 'Over & Weer' waren € 20.798. De opgebrachte vrijwillige bijdrage hiervoor (zit in opbrengst levend geld, blz. 10) was € 15.183.

Namens het College van Kerkrentmeesters,
Yvonne Sans, penningmeester

Verkort Overzicht

	Begroting 2021	Rekening 2021	Rekening 2020
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	53.000	33.369	44.192
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	18.200	6.948	11.553
Opbrengsten levend geld	222.000	213.507	224.857
Opbrengsten uit subsidies en bijdragen	-	-	6.848
Totaal baten A	293.200	253.824	287.450
Uitgaven en Kosten			
Kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen	82.061	57.677	82.561
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	6.700	6.463	4.500
Pastoraat resp. diaconaal pastoraat	156.000	147.726	170.814
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	9.500	15.792	10.440
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	18.000	16.755	18.255
Salarissen en vergoedingen	36.000	27.341	25.400
Kosten beheer, administratie en archief	35.500	34.729	35.248
Rentelasten/bankkosten	4.500	3.263	4.213
Afdrachten door te zenden collecten en giften	-	384	1.655
Totaal lasten A	348.261	310.130	353.086
Operationeel resultaat (A)	-55.061	-56.306	-65.636
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-	474.530	409.929
Incidentele lasten	-	-449	-3.862
Incidentele baten en lasten (B)	-	474.081	406.067
Resultaat verslagjaar (A+B)	-55.061	417.775	340.431
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	10.000	0	0
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	-	136.381	42.830
Toevoegingen bestemmingsreserves	-	-420.688	-379.000
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	-	-549
Totaal mutaties bestemmingsreserves/-fondsen (C)	10.000	-284.307	-336.719
Resultaat naar Algemene reserve (D)	-45.061	133.468	3.712

Blik op de Kerkenraad (46)

Op 19 mei jl. had de Kerkenraad weer zijn periodieke vergadering. Op 29 juni wordt de laatste meeting voor de zomervakantie gehouden.

Wat stond er in de mei-vergadering op de agenda? Het belangrijkste punt was opnieuw het nieuwe bestuursmodel. Al eerder was er een keuze gemaakt voor de samenstelling van een kerkenraad met werkgroepen; een kerkenraad die ook voor wat betreft ambtsdragers wordt gevoed vanuit zeven thematische werkgroepen (het CvK en het CvD daarin opgenomen). In het concept organisatiemodel heeft de KR nog wat aanpassingen aangebracht om het in die aangepaste vorm definitief vast te kunnen stellen. Een belangrijk punt is dat er naast een (grote) kerkenraad bestaande uit alle ambtsdragers een kleine kerkenraad zal worden samengesteld. Enige jaren geleden was er ook al sprake van een zogeheten KKR, maar in de nieuw op te zetten KKR zullen alle thematische werkgroepen vertegenwoordigd zijn, naast de predikant, voorzitter en scriba. Deze KKR 'nieuwe stijl' is in het leven geroepen om onze kerkelijke organisatie effectief en efficiënt en met korte lijnen te besturen, én om op dagelijkse zaken en op aangelegenheden die geen uitstel dulden snel te kunnen acteren. Met z'n allen hopen we zo de door sommigen misschien wat log genoemde 'oude' bestuursstructuur moderner aan te kleden.

De KR heeft verder in zijn vergadering ook twee nieuwe ouderlingen gekozen: mw. Yolande van Dijk en mw. Michèle van der Steenstraten. Beiden zijn al een poosje actief in een werkgroep. Yolande in de werkgroep Liturgie & Eredienst, Michèle in de werkgroep Pastoraat. Beiden hebben kenbaar gemaakt graag het ambt van ouderling op zich te willen nemen. De KR is hiermee zeer ingenomen.

Vanaf het moment dat deze editie van Over & Weer bij u op de mat valt, heeft u vijf werkdagen de tijd om uw eventuele opmerkingen over de gevolgde verkiezingsprocedure door te geven aan de scriba, schriftelijk en met motivatie. Die mogelijkheid is er tot en met vrijdag 8 juli.

Indien er geen reacties binnenkomen, zullen de verkozen kandidaten tijdens de eredienst op 28 augustus a.s. door ds. Wouter Slob in de Maranathakerk in het ambt van ouderling worden bevestigd. Tevens wordt in deze dienst afscheid genomen van ouderling dhr. Hendrik Jan Bosman. Hij was drie ambtstermijnen van vier jaar ouderling en intensief betrokken bij het jeugdwerk. De laatste paar jaar was hij tot de opheffing voorzitter van de sectieraad Stad.

Van de ouderlingen mw. Ria Goosensen en mw. Irma van de Kamp zal op zondag 21 augustus in de Ontmoetingskerk afscheid worden genomen. Ria was pastoraal en in de eredienst actief gedurende de afgelopen vier jaar, maar eerder ook al meerdere jaren als ambtsdrager. Irma was jarenlang scriba van de sectieraad Dukenburg/Lindenholt en voltooide drie ambtsperiodes. De tijd zit er voor hen op, al dan niet zelf gekozen.

Vanaf deze plek worden de scheidende ouderlingen en zeer betrokken gemeenteleden van harte dankgezegd namens de gehele KR voor al het werk dat zij de afgelopen tijd voor onze kerkelijke gemeente deden.

Voorts stelde de KR – na toezegging van de penningmeester dat enkele financiële posten een nadere toelichting zullen krijgen – de Jaarrekening 2021 van de PGN vast.

De verdere afwikkeling werd gemandateerd aan het Moderamen. Inmiddels is de definitieve Jaarrekening ter beoordeling doorgestuurd naar het CCBB (= Classicaal College voor Behandeling van Beheerzaken).

Er werd, tot slot, melding gemaakt van het emeritaat van predikant-geestelijk verzorger ds. Richart Huijzer, met ingang van juli aanstaande. Ds. Huijzer is jarenlang geestelijk verzorger geweest in het Radboudumc en kreeg destijds van onze gemeente een 'zending' naar dit ziekenhuis. Inmiddels is tijdens een mini-symposium afscheid van hem genomen. De KR was hierbij vertegenwoordigd.

Gerbrand Hoek, scriba

Uitnodiging

13 juli: Vrijwilligersborrel

De Kerkenraad nodigt alle vrijwillige medewerkers in onze kerkelijke gemeente van harte uit om woensdagmiddag 13 juli met elkaar een glaasje te drinken, en een 'nootje' te knabbelen.

Waarom?

Omdat de Kerkenraad u allemaal erg dankbaar is voor het vrijwilligerswerk dat u altijd doet of misschien gedaan heeft, zonder morren en met grote betrokkenheid. Zonder dit werk, dat onbetaald is maar o zo nodig, zou onze kerkgemeenschap op belangrijke onderdelen mankeren en niet goed kunnen functioneren. Uw inzet voorkomt dat er dure arbeidskrachten ingehuurd moeten worden. Uw werk bespaart de kerk veel geld, geld dat nu ingezet kan worden voor instandhouding van pastoraat, eredienst en onze kerkgebouwen. Daarom dus!

De borrel wordt op 13 juli gehouden van 16:00 – 17:30 uur in de Maranathakerk, en bij mooi zomerweer in de tuin van de kerk.

Om een beetje te weten hoeveel mensen we kunnen verwachten – in verband met de inkoop – graag zo spoedig mogelijk laten weten of u komt. U kunt dit het beste doen door te mailen naar de koster van de Maranathakerk, Willem van Tilburg: koster@maranathakerk-nijmegen.nl of via tel. 024 - 3554520. Naar de scriba mailen kan ook: scriba.pgn@kpnmail.nl of gerbrandhoek@gmail.com.

Wij zien u graag op de borrel. Namens de Kerkenraad,

Barend de Gooyert (voorzitter)
Gerbrand Hoek (scriba)

Vanuit de diaconie

Diaconale collecten van deze zomer

3 juli, 17 juli, 31 juli, 14 augustus, 28 augustus:
Plaatselijke Diaconie

De opbrengst van deze collecte is bestemd voor de algemene onkosten van de diaconie van onze gemeente. Dat geld is hard nodig in een tijd waarin geen rente - inkomsten meer zijn en we dus afhankelijk zijn van de bijdragen uit de gemeente.

10 juli: Schuldwegwijzer

SchuldWegWijzer biedt kosteloos praktische ondersteuning aan mensen in de regio Nijmegen die in financiële problemen zijn geraakt. Door omstandigheden kunnen rekeningen zich opstapelen en schulden ontstaan en dat kan veel problemen opleveren. Een doos vol ongeopende post, onbetaalde rekeningen en verder olopende schulden. Wanneer men het gevoel heeft dat de financiële situatie boven het hoofd groeit of als het niet lukt om de administratie op orde te houden, kan het tijd zijn om hulp te zoeken. SchuldWegWijzer beschikt over een groep vrijwilligers die mensen helpen weer grip te krijgen op hun situatie. Ze worden getraind en begeleid door professionals vanuit De Haard.

24 juli: Protestantse Vrouwendienst

De Protestantse Vrouwendienst (afgekort P.V.D.) stelt zich dienstbaar op voor onze oudere gemeenteleden. Dit seizoen hopen we weer samenkomsten samen te houden. Het onderlinge contact tussen onze ouderen is heel belangrijk. De Protestantse Vrouwen Dienst bestaat uit enthousiaste medewerksters die onze oudere gemeenteleden bezoeken. Daarnaast wordt aandacht besteed aan verjaardagen, jubilea, ziekte of een andere reden.

7 augustus: Steun de moestuin van De Haard

Op het terrein van diaconaal centrum De Haard is een grote tuin, waar afgelopen jaar een nieuwe groep enthousiast aan de slag is gegaan. Deze mensen willen graag hun kennis delen over moestuinieren, met nadruk op permacultuur en het telen/kweken van 'oude' groenten. De moestuin en kruidentuin zijn bedoeld voor mensen met een kleine beurs, die graag samen bezig zijn in de tuin. De opbrengst is deels bestemd voor deze mensen en een deel van de groenten en kruiden uit de tuin gebruiken we voor Soepie Doen. We hopen daar na de zomervakantie weer mee te gaan starten. Voor het kopen van zaden en gereedschap is geld nodig.

21 augustus: Spreekuur Lutherse Kerk

Iedere maandagochtend is er voor daklozen en vluchtelingen een spreekuur in de Lutherse Kerk. Zij kunnen hier terecht voor bijvoorbeeld hulp door een huisarts en vragen over opvang. Soms vloeien daar onkosten uit voort waarvoor we uw bijdrage vragen. Alvast weer bedankt voor uw bijdrage(n).

Oproep voor diaconale vrijwilligers

In de afgelopen weken heb ik met een aantal gemeenteleden zinvolle ontmoetingen gehad, zeg maar een soort diaconale speeddates. In deze gesprekken stond de vraag centraal: wat kun jij en wil jij voor de diaconie betekenen. De eerste resultaten zijn bemoedigend en daarom wil ik u uitdagen met mij een gesprek aan te gaan. Dat kan thuis op de koffie, bij mij op de Haard in mijn werkkamer, tijdens een wandeling of zelfs in café of kroeg. Het is verrassend om te merken dat je meer talenten in huis hebt dan je dacht. U kunt mij gewoon mailen of bellen voor een vrijblijvende afspraak. In het vorige nummer van Over & Weer sprak ik mijn zorg uit over het tekort aan diakenen in onze gemeente en daarom nogmaals de dringende oproep voor nieuwe ambtsdragers, waaronder een voorzitter, secretaris en penningmeester, uiterlijk per 1 januari 2023. U laat ons toch niet in de steek? Daarnaast is er nog veel ander werk te doen waarin we als gemeente ons dienend werk voor en naar de samenleving gestalte willen geven.

Heel concreet wil ik dit keer een oproep doen voor vrijwilligers die af en toe op zaterdagen brood op willen halen bij een bakker en die bij enkele adressen brood willen bezorgen. Door de (tijdelijke) uitval van enkele vrijwilligers is dit met name in de zomertijd broodnodig!

Vakantietijd

Ook voor mij breekt de vakantietijd aan en dat betekent dat ik tussen half juli en half augustus niet altijd meteen op mijn mail zal reageren. Het diaconaal centrum zal in die tijd echter gewoon tijdens openingsuren bereikbaar zijn. Mocht u op vakantie gaan: een goede reis gewenst. Dat het voor ons allen een tijd van inspiratie en ontspanning mag zijn!

Theo van Driel, diaconaal werker,
theodoor52@live.nl en tel. 06 18193612

Concertzomer in de Stevenskerk

2022 wordt wederom een ander concertjaar dan u van de Nijmeegse Orgelkring gewend bent. Dit jaar komt dat door een grote verbouwing in de Stevenskerk die tot in het vroege najaar duurt. De Noorder- en de Zuiderkapel worden gemoderniseerd. Om het Könörgel te beschermen tegen alle bouwstof, is het orgel hermetisch in plastic verpakt. Dit betekent dat we dit concertseizoen geen gebruik kunnen maken van het Könörgel.

Toch willen wij een aantal concerten organiseren.

We verplaatsen de concerten daarom naar het koorgedeelte van de kerk. De organisten zullen daar onder meer op het oudste orgel dat de Stevenskerk rijk is, het Ardennen-orgel spelen. Dit orgel dateert uit de tweede helft van de 17e eeuw en staat in de middentoonstemming, waardoor het zich bijzonder goed leent voor de uitvoering van oude muziek.

Daarnaast bespelen de musici een kistorgel, of harmonium dat in eigen beheer is. Zij zullen bovendien meestal samenwerken met andere instrumentalisten of zangers.

In de zomer zijn er twee blokken van drie concerten.

Hieronder ziet u een overzicht van de drie concerten die aan het eind van de zomer plaatsvinden.

De toegangsprijs voor de concerten bedraagt €10,-.

Tickets zijn uitsluitend online verkrijgbaar via

www.nijmeegseorgelkring.nl/concertagenda

Alle concerten duren van 20.30-21.30 uur.

16 augustus: Teun&Teun

Barokke retoriek op orgel en fluit

Het tweede trio van concerten start met het koororgel in combinatie met uit. Klavecijnist Teun Braken en fluitist Teun Wisse laten een selectie oude muziekcomposities horen. Orgel en fluit klinken solo en in duetten. Teun&Teun vormen sinds het begin van hun studietijd een duo: ze zijn goede vrienden en delen hun liefde voor barokmuziek. Centraal in hun benadering staat het retorische karakter van de barokmuziek en de muzikale en maatschappelijke context.

23 augustus: Tineke en Judith Steenbrink

Liefde voor de baroksonate

De tweelingzussen Judith en Tineke Steenbrink spelen meestal samen in het orkest Holland Baroque. Maar naast de weelde van een rijk orkest vinden ze het een genot om met zijn tweeën enkele 17e-eeuwse sonates te spelen. Ze zien ernaar uit hoe de ijle en krachtige klanken de Stevenskerk vullen. Judith bespeelt een viool uit 1622 van de gebroeders Amati. "Dit instrument kent het repertoire nog beter dan ikzelf. Ik volg waar de viool me naar toe leidt!" Tineke blijft gefascineerd door het orgel: "Eén instrument met ontelbare mogelijkheden, waarbij de ruimte sterk meespeelt." Zij zal ook enkele solowerken spelen.

30 augustus: Berry van Berkum en Wishful Singing

Mystieke schoonheid door de eeuwen

Loepzuiver en kristalhelder klinkt de zang van de vijf vrouwen van Wishful Singing door de middeleeuwse gewelven van de Stevenskerk. Oude Hemelse gezangen, onder meer van de mystica Hildegard van Bingen en de Noorse componist Ola Gjeilo, worden vermengd of afgewisseld met muziek van Berry van Berkum op het kistorgel. De musici trekken daarbij door de kerk om de gehele ruimte tot klinken te brengen met gecomponeerde en geïmproviseerde muziek. Composities van Frescobaldi en Sweelinck op het koororgel completeren dit concert. De musici nemen u mee naar mystieke sferen.

Hebreeuwse miniaturen

שלום

Jom Ha Voetbal

Elk jaar, tenzij corona natuurlijk, wordt in Mokum een eendaags voetbaltoernooi georganiseerd dat specifiek bedoeld is voor Joodse clubs. Als u dit leest is het al geweest, op 26 juni, en het was de 41e keer. Geen eredivisie, maar des te gezelliger.

Waar het me hier om gaat is de naam van het toernooi: Jom Ha Voetbal. Het derde woord herkent u meteen; de eerste twee zijn Hebreeuws en betekenen respectievelijk 'dag' en 'de/het'. Deze gemengd Hebreeuws-Nederlandse uitdrukking moeten we dus begrijpen als 'Dag van het (Hebreeuwse/Joodse) voetbal'. Al zullen er vast mensen zijn die denken Ha! Voetbal! -- en waarom ook niet.

Het Hebreeuwse woord voor voetbal luidt overigens *kadoerègèl*, met de klemtoon op *rè*, en het is een samen-trekking van *kadoer*, bal, en *règèl*, voet. Maar het is natuurlijk leuk om naast de bal ook met de taal te spelen. Je krijgt op deze manier een luchtige tegenhanger van dagen als Jom HaSjoa (dag ter herinnering aan de Sjoa) en Jom HaAtsmaoet (dag ter viering van de onafhankelijkheid).

Arian Verheij

Lees alle miniaturen op

www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen

Kerkdienst online (terug)kijken

U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk via internet beluisteren of (terug)kijken.

Ga hiervoor naar: www.pkn-nijmegen.nl
Onderaan de pagina staan linkjes naar de kerkdiensten.

GRAFMONUMENTEN
NATUURSTEENHANDEL

GODSCHALK

Ambachtsweg 21 - Nijmegen
Telefoon 377 58 76

Er zit muziek in!

Drie dagen Elburg het festival klassieke muziek en in Landgraaf het Pinkpop festival. Muziek!

Wij waren in Elburg en wat was het warm. Gelukkig hielden de organisatoren rekening met deze onnederlandse temperaturen en was er tussen elk "miniconcert" een drinkmoment voor we ons naar de volgende lokatie begaven. Buiten onder een tentdoek luisteren, maar meer nog spelen, is geen pretje en gezien het publiek hier veelal uit ouderen bestond was het begrijpelijk dat sommigen de tweede dag moesten overslaan. De tweede en derde dag waren gelukkig binnen in oude gebouwen met dikke muren. Toch een verschil met Pinkpop en andere festivals die alleen in de openlucht plaatsvinden. Zon of regen, voor de "live" muziek moet je wel wat overhebben. Dit keer waren we allen blij met de zon die uitbundig scheen.

Muziek is van en voor iedereen, want ook Bach en Händel schreven ooit populaire (profane) muziek. Zo genoten wij deze keer van de boerencantate (bij de hooiberg) en koffiecantate in de kapel van het klooster. Was het een knipoog? Of was het een waarschuwing? Een verslaving aan koffie of een losse moraal, Bach had er zijn oordeel over en op zijn eigen muzikale manier gaf hij zijn mening.

De tweede dag werd ik bijzonder geraakt door een recital van countertenor Sytse Buwalda die liederen zong over "de schaduwen van de dood" die ons allen zullen treffen. De dood, vroeg of laat zullen we hem tegenkomen. Ik was jong toen mijn vader overleed, jong toen mijn man overleed en jong toen mijn schoonzoon overleed. U merkt het, ik was wel steeds ouder, maar in een ander perspectief nog jong. Het is maar in welk referentiekader je het zet. De schaduwen komen en gaan, ze horen bij ons leven en aan het eind

van ons leven kunnen we er zelfs naar verlangen. Maar, zong Sytse in een van de liederen, laten we nu nog een glas wijn drinken en vrolijk zijn, laten we dat doen zo lang we kunnen. Ook Bach gaf die woorden mee in zijn wereldlijke catates.

En op een popconcert? Zijn het vaak niet dezelfde thema's die bezongen worden? En soms keuren 'ouderen' op voorhand deze festivals af, want het zal wel niet deugen daar. Ik herinner me nog uit mijn jeugd een popconcert van Pink Floyd waar ik heen mocht, ik was 19, maar waar vervolgens mijn moeder flink op werd aangesproken. Hoe kon ze dat toestaan?

Maar of we nu wel of niet naar teksten luisteren, bij mij gaat het vaak om de muziek. Ik kan me helemaal onderdompelen in de noten die gezongen worden, de klanken uit een fluit of viool die mij raken. En niet alleen klassiek, maar het kan ook popmuziek, zelfs een poëtische rap zijn. Dit keer was het klassiek, met voor mij het stuk "Go nightly cares" van John Dowland uit de 16e eeuw als hoogtepunt. Waarom weet ik niet. Misschien wel omdat we buiten aan schaduw toe waren en we, net als velen van u, bij het ouder worden meer met de schaduwen van het leven te maken krijgen. Maar pop of klassiek, er zit muziek in, want over muzieksmak moet je niet twisten.

Met een hartelijke groet,
Loes Hogeweg

Activiteiten

Gratis midweek voor senioren

Ouderen die al jaren niet vakantie zijn geweest, verdienen het extra om er eens lekker uit te gaan. Van maandag 12 t/m vrijdag 16 december organiseert het vakantiebureau, partner van Kerk in Actie, samen met RCV vakantieparken een gratis midweek speciaal voor senioren.

Het worden gezellige dagen waarbij de deelnemers onbezorgd kunnen genieten van een gevarieerd programma. Omdat de bungalows niet zijn aangepast, is de midweek vooral geschikt voor ouderen die goed ter been zijn.

Aanmelden tot 1 oktober: www.hetvakantiebureau.nl/ouderenmidweek. U kunt ook contact opnemen met de diaconie, Anja Ros tel: 024 - 3451316 of mail naar j.a.ros@hotmail.com.

Orgelexcursie Elburg

Op vrijdag 26 augustus organiseert de Nijmeegse Orgelkring een dagexcursie naar Elburg. We brengen een bezoek aan het Quellhorst-orgel in de Grote of St. Nicolaaskerk. 's Middags volgt een rondleiding en concert in het Nationaal Orgelmuseum in het oude stadhuis. In dit prachtige pand bevindt zich niet alleen een schat aan informatie over Nederlandse orgels en orgelbouw, maar ook een unieke verzameling huisorgels.

Vertrek uit Nijmegen: 9.00 uur, terugkeer om 17.30 uur. De kosten bedragen € 75 p.p. Daarvoor krijgt u vervoer per touringcar, koffie met gebak, een verzorgde lunch, documentatie, deskundige begeleiding, demonstratie en bespeeling van de orgels, alsook een rondleiding door het museum. U kunt zich voor deze excursie aanmelden via een e-mail aan: marcel.grol@planet.nl onder gelijktijdige overmaking van het verschuldigde bedrag op rekening van de orgelkring: NL53 RABO 0127 959 270 t.n.v. penningmeester Nijmeegse Orgelkring o.v.v. dagexcursie 2022.

Vermeld bij de betaling duidelijk uw naam en adres i.v.m. de bevestiging en de informatie die wij u in de tweede helft van augustus nog zullen toesturen.

Nieuws vanuit de vierplekken

Contactadressen pastores

Neem contact op met een van de pastores als u behoefte heeft aan een pastoraal gesprek of als u praktische hulp nodig heeft. Voelt u niet bezwaard, daar zijn onze pastores voor.

- Ds. Wouter Slob:
tel. 06 - 191 778 44 /
dominee@pkn-nijmegen.nl

- Marije Klijnsma:
tel. 06 - 190 474 40 /
marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl

- diaken Theo van Driel:
tel: 06 - 18193612
diaconie@pkn-nijmegen.nl

Geboren

'We zijn God dankbaar voor wie je bent en wat je gaat geven'. Zo eindigt het gedichtje waarmee Jeroen en Evelien Cortjens bericht geven van de geboorte van hun dochter Junia Johanna Martina. Een bijzondere bijbelse naam, die eeuwenlang in de mannelijk vorm is vertaald maar wel degelijk een vrouwelijke apostel betreft. Joris en Daniël zijn de trotse broers. Heel hartelijk gefeliciteerd! Het adres van het gezin Cortjens is Vossenlaan 238, 6531 SW Nijmegen.

Op 9 mei 2022 is geboren Benjamin Thomas Jacob de Ronde. Het eerste kindje van Jacco en Annelotte de Ronde. Ook aan hen de hartelijk felicitaties! Het gezin de Ronde woont aan de Sperwerstraat 94K, 6541 SH Nijmegen. Met het oog op de doop van Benjamin heeft het gezin contact gezocht met onze gemeente. Daarmee ook meteen: hartelijk welkom!

Dopen

We mogen ons verheugen in verschillende dopen die op stapel staan.

Op 14 augustus doet Wieger van der Weerd in de dienst in de Maranathakerk belijdenis en wordt hij gedoopt. Samen met zijn vrouw Loes Hogeweg hebben we ons voorbereid op deze stap en we zijn blij dat hij deze keuze heeft gemaakt.

Behalve deze volwassendoop kunnen we ook een baby'tje dopen. Junia Johanna Martina Cortjens, dochter van Jeroen en Evelien en zusje van Joris en Daniël zal ook in deze dienst worden gedoopt. Dubbel feestelijk dus!

Op 21 augustus is er een doopdienst in de dienst in de Ontmoetingskerk. Dan zal Benjamin de Ronde, zoon van Annelotte de Bruin en Jacco de Ronde worden gedoopt. Opnieuw een feestelijke gebeurtenis.

Ds Wouter Slob

In memoriam

mevrouw Maria Susanne (Rie) Krommenhoek – Leenhouts

Op 7 juni overleed mw Rie Krommenhoek. Jarenlang heeft ze zich verdienstelijk gemaakt als organiste in verschillende protestantse kerken, en op de begraafplaats Rustoord. Samen met haar man die scriba was, was ze daarmee een van de drijvende krachten van de gemeente.

Zeker vijftientwintig jaar is ze mantelzorgster van haar man geweest, en heeft ze zich met grote trouw en toewijding van haar taak gekweten.

Ook toen hij aan de Irene Vorrinkstraat 'beneden' was gaan wonen (in zorgcentrum Waterrijk) bleef ze hem dagelijks bezoeken.

Na zijn overlijden kreeg ze helaas zelf snel allerlei kwalen. De wens van haar naasten dat zij nu eens aan zichzelf toe zou komen, is daarmee nooit goed uitgekomen. Steeds afhankelijker werd ze. Voor iemand die decennialang de rots in de branding is geweest, was dat niet makkelijk. Het liefst zou ze in slaap komen om niet meer wakker te worden. Zo is het ook gebeurd.

Op 15 juni hebben we in een dienst van woord en gebed afscheid genomen van Rie Krommenhoek, in de aula van begraafplaats Rustoord.

Ds Wouter Slob

Vakantie ds Slob

Wouter en Nicoline zijn vanaf 25 juni tot 25 juli met vakantie. Marije Klijnsma neemt waar.

Protestantse Vrouwendienst

PVD Zuid-West-Oost

Contactmiddag 17 mei

De spellenmiddag is een heel gezellige, vrolijke bijeenkomst geweest. In diverse zaaltjes van de kerk werd naar hartenlust gespeeld. Er was voor elk wat wils. Bijv. Rummikub, sjoelen en ook elkaar zoveel mogelijk dwarsbomen met 'Mens erger je niet'. Dit alles, nadat Michèle een korte inleiding had gehouden over de geschiedenis en betekenis van Spel.

Daarop volgde een verrassingsmoment: 'Wie is Wie?'. Willem verzorgde een presentatie van jeugdfoto's van PVD-vrouwen, Cor, Willem en ds. Wouter. Willem had iedereen in een Nijmeegs Rembrandtsiaans Nachtwacht-schilderij geplaatst. De gasten mochten raden: Wie is wie? Weinig mensen werden herkend. Uitzondering daarop was Willem, want de appel valt niet ver van de boom: kosterszoon Floris, die tijdens de kerkdiensten vaak aan de geluidsknoppen zit, blijkt sprekend op zijn vader te lijken.

Bericht van overlijden

Op 7 juni overleed op 89-jarige leeftijd Rie Krommenhoek- Leenhouts.

Rie en haar man Dick woonden vele jaren in de Knipstorstraat, vlakbij de destijds Hervormde Pauluskerk, waar ze beiden actieve medewerkers waren.

Dick, die enkele jaren geleden overleed, was lange tijd kerkenraadslid en scriba. Rie was daar organiste en actief in de Vrouwendienst.

Nadat de Pauluskerk gemeente was opgegaan in de Maranathakerk ging Rie deel uitmaken van de organisten die de zondagse gemeentezang begeleiden. Dat deed ze met plezier ook tijdens PVD-middagen.

De laatste jaren waren moeilijk. Haar lichaam liet het steeds meer afweten: "Ik ben totaal afhankelijk van hulp", zei ze.

Wij gedenken haar met veel respect. Dat ze mag rusten in vrede.

Uitstapje Berg en Dal

Met eigen vervoer en onze bekende chauffeurs kwamen we bijeen in hotelrestaurant Val Monte, prachtig gelegen in Berg en Dal.

We hadden met het hotel afgesproken om in de terraszaal onze gasten een feestelijke High Tea aan te bieden. Te beginnen met een soepje en daarna

allerlei hartige en zoete hapjes en lekkernijen, zoals sandwiches, cakejes, brownies, bonbons en onbeperkt koffie en thee.

We hebben een heel gezellige middag gehad, maar de High Tea hadden we ons anders voorgesteld. In een nagesprek met de hotelmanager hoorden we, dat ze met schrijnend personeelsgebrek kampen. En ja, er is de afgelopen tijd inhoudelijk wat veranderd in de samenstelling van de gerechten. Jammer, maar allen hebben genoten van elkaars gezelschap.

Veel plezier leverde de 'hoedenshow' op. Iedereen werd met de hoed van zijn/haar keuze gefotografeerd. Het werd niet: "Ik zou je wel in een doosje willen doen", maar "je bent een plaatje, daarom maken we een schilderij van jou".

Einde van PVD-seizoen 2021-2022

Na deze middag gaat de zomervakantie periode in.

Alle medewerksters wensen u allen een heel goede zomer toe naar lichaam en geest, zodat we elkaar de 3e dinsdag van september ge'zond'-en- wel weer kunnen ontmoeten.

Met een hartelijke groet,
Addie Wanders, tel. 024- 355 84 71
e-mail: abaddiewanders@hotmail.com

PVD Dukenburg / Lindenholt / Hatert

Op donderdag 30 juni hebben we, zoals gebruikelijk, het seizoen afgesloten met een uitje.

We kwamen 's ochtends om 11.00 uur bij elkaar in de Tuinkamer en kregen een kopje koffie/thee met iets lekkers. Daarna zijn wij met een aantal personenauto's naar de Pannenkoekenbakker in Plasmolen gereden en hebben met elkaar een heerlijke pannenkoek gegeten. Het was een gezellige middag en het was fijn dat er veel mensen mee konden.

Na de zomervakantie hebben we weer een ouderenmiddag op donderdag 29 september. In de volgende Over en Weer leest u meer over de invulling van deze middag.

Zomer

Ik loof de Heer voor de mooie, zonnige zomerdagen
't blauwe zwerk en de zon als een gouden medaillon
wiens zuivere glans ieder liefhebbend hart mocht dragen
ik loof de Heer om die mooie, zonnige zomerdagen
met 'n onweerswolk of regenvlaag die durfde plagen
voor een zomer die reeds vroeg in de lente begon
ik loof de Heer voor die mooie, zonnige zomerdagen
't blauwe zwerk met de zon, als een gouden medaillon.

Greta Casier

Wij wensen u een mooie zomer toe en hopen dat u allemaal gezond blijft.

Hartelijke groeten van
de dames van de Vrouwendienst

Startzondag

Op 11 september zal de startzondag van de PGN plaatsvinden in de Ontmoetingskerk.

Organiserende werkgroep is pastoraat en we volgen het jaarthema 'Aan tafel!'. Dat thema belooft wat, ook voor na de dienst! Niet te zwaar ontbijten, dus! Ook na de dienst volgen verrassingen!

Oecumenische Studentenkerk

Op deze eerste dag van de zomer zit ik aan huis gekluisterd, omdat ik na het bijwonen van de internationale conferentie 'International Association for Chaplains in Higher Education' in Sheffield, Engeland, een ongewenste en ongenode gast blijk te hebben meegenomen: het coronavirus. Helemaal verwonderlijk is dat natuurlijk niet: als je een week lang met collega-studentenpastores uit het VK, de VS, Australië, Afrika en Azië samenschuolt terwijl het virus echt nog niet is bedwongen, vraag je er bijna om – ik ben zeker niet de enige! Het was overigens een geweldige week, niet in de laatste plaats omdat de dynamiek onder studentenpastores zo groot is. Zeker in Europa maar toch ook in Australië en de VS is het niet meer vanzelfsprekend om bij een kerk te horen en herkenden we elkaars worstelingen om studenten te bereiken volledig. Het woord 'kerk' klinkt voor veel studenten als iets dat bij de tijd van hun grootouders hoort en het is knap lastig om dat te doorbreken.

Toch lukt het soms wel, en dat brengt me weer bij corona. Niet zo heel lang geleden kwam er een vraag vanuit de faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen of de Studentenkerk misschien iets zou kunnen doen met en voor studenten met long covid. En daar is de dynamiek, de wendbaarheid van het studentenpastoraat dan van onschatbare waarde: collega John Hacking en ik prikten een datum voor een bijeenkomst voor studenten met long covid, John schreef een oproep voor de socials van de Studentenkerk en de aanmeldingen bleven maar binnenstromen... Uiteindelijk zaten we op de bewuste middag met tien studenten aan tafel en dat waren er meer geweest als long covid zelf geen spelbreker zou zijn (studenten die toch af moesten zeggen omdat ze te moe waren). Het bijzondere van een dergelijke bijeenkomst rond

zo'n actueel thema is eigenlijk dat we als Studentenkerk niet veel meer doen dan faciliteren en een platform creëren, wat dan vervolgens zijn eigen dynamiek heeft.

Het gros van deze studenten is niet religieus en heeft geen binding met welke kerk dan ook, maar dat ze onder elkaar aan een half woord genoeg bleken te hebben om te vertellen waar ze last van hadden, dat ze 'tips and tricks' konden uitwisselen over hun aanpak van long covid, dat bleek al zoveel op te leveren. En dat zijn ook echt de momenten waar ik, om dat oude en beproefde woord maar weer eens te gebruiken, dankbaar voor ben. Dat je als (studenten)kerk een open plek in het soms ondoordringbare woud van deze wereld kunt zijn, een plek waar je niet hoeft te presteren, waar geen cijfers worden gegeven of dossiers bijgehouden, maar waar je even op adem kunt komen – waar je gewoon even kunt 'zijn'.

21 juni 2022

Ds. Marieke Fernhout

Evangelisch-Lutherse Gemeente Nijmegen

Openstelling kerk tijdens Vierdaagse

De Vierdaagse vindt weer plaats en dus gaan we net als in 2019 onze kerk weer openstellen. Tijdens de Vierdaagse van maandag 18 tot donderdag 21 juli is de kerk open van 14 - 18 uur als een plek voor rust en bezinning: "Een pleisterplaats voor de ziel".

Mensen kunnen zich even terug trekken uit de drukte. De kerkruimte is daarvoor heel geschikt. Daarnaast zal er ook gelegenheid zijn voor een (gezellig) gesprek bij koffie, thee en water. Wie mee wil helpen als gastvrouw of gastheer kan zich opgeven bij ds. Susanne Freytag. Geef daarbij aan op welke dag en welke tijdsblok (van 14-16 uur en 16-18 uur) u kunt. Of kom even langs als u die dagen in Nijmegen bent.

Tuingroep

Met mensen uit de buurt van het kerkgebouw hebben we een tuingroep gevormd, die het onderhoud van het buitenterrein ter hand wil nemen. De "tuin" van de kerk is bescheiden, maar verdient het om goed verzorgd te zijn. Langs een drukbezocht kruispunt is dit een mooi visitekaartje voor de kerk en het is een leuke manier om de verbinding met de buurt tot stand te brengen.

Oecumenische Werkgroep Diaconaat

Sinds kort nemen we actief deel aan de oecumenische Werkgroep Diaconaat in Nijmegen die praktische hulp verleent in de stad. Bijvoorbeeld door brood rond te brengen, dat op zaterdag overblijft bij enkele bakkerijen. Dit brood bezorgen we bij mensen met weinig inkomen. Daarnaast zijn we aangesloten op de hulpverlening aan vluchtelingen uit Oekraïne. Lilo Dankbaar en Horst Koschmidder zetten zich hiervoor in.

In samenwerking met Stichting De KIM en o.l.v. Mirjam Schuilenga is het ondertussen alweer de 4e dialoogtafel geweest in de Lutherse kerk. Stichting De KIM is een katholieke organisatie voor maatschappelijke activering werkzaam in de provincies Flevoland, Utrecht en Gelderland. Doel is noden van mensen te signaleren en vrijwilligers te activeren en zodanig toe te rusten dat zij zich kunnen inzetten deze noden te helpen lenigen en mensen een menswaardig bestaan te geven.

Per dialoogtafel groeit het aantal deelnemers. En bijzonder is dat onze kerk zo gewaardeerd wordt. Eén deelnemer heeft al een kerkdienst van ons bezocht.

Tijdens de bijeenkomsten ontstaan mooie inzichten en gesprekken. Mensen durven zich open te stellen en hun gedachtengang met elkaar te delen.

De thema's van de afgelopen dialoogtafels waren: 'de Moeite Waard', 'Opnieuw Beginnen', 'Een-Saamheid' en 'Jezelf zijn'. Als ik die thema's achter elkaar zet, van voor naar achter en omgekeerd, ontstaan er twee bijzondere zinnen die verbindend werken; "de Moeite Waard zijn om Opnieuw te Beginnen met of zonder Een-Saamheid Jezelf te kunnen zijn" of "Zou het kunnen dat je door jezelf te zijn, in een-saamheid opnieuw kunt beginnen en daardoor de moeite waard bent?"

De komende dialoogtafel is woensdag 14 september van 19:00 – 21:00 uur. Deelname is gratis.

Zomerprogramma in de Ontmoetingskerk: 'Vrij zijn'

Laat je deze zomer inspireren in onze interactieve bijeenkomsten rondom het thema 'Vrij zijn'.

Interviews, creatieve werkvormen, verhalen, dans, poëzie, film en nog veel meer in en om de Ontmoetingskerk.

Openingsviering 'Vrij zijn' Zondag 26 juni om 16.00 uur

U bent van harte welkom voor de gebedsviering rond het thema 'Vrij zijn'. Deze viering is de opening van het zomerprogramma dat de komende maanden georganiseerd wordt.

'Vrij van het dagelijkse'

Woensdagmiddag 29 juni van 14.00 uur tot 16.00 uur

In deze bijeenkomst stappen we letterlijk en figuurlijk uit het dagelijkse. Tijdens een begeleide wandeling bezinnen we ons op 'hoe vrij natuur mag zijn'. Voor wie niet kan of wil wandelen, hebben we andere manieren om vrij van het dagelijkse te worden. Laat je meevoeren door een verhaal en word je bewust van wat 'vakantie' of 'vrij zijn' voor jou betekent. Tot slot bespreken en verbinden we de verschillende ervaringen met elkaar. Van harte welkom!

Poëzie - Wim Koopmans

Woensdagavond 6 juli om 20.00 uur (ook online)

Wim Koopmans en Maarten Noordzij nemen u mee in een avond vol poëzie en muziek. Gedichten over 'vrij zijn' en 'vrijheid' worden voorgedragen en de muziek is ook aangepast aan dit thema. U bent van harte welkom in de kerk. Deze avond is ook online te volgen.

'Vrij' vertaald

Woensdagmiddag 13 juli van 14.00 uur tot 16.00 uur

Deze middag verdiepen we ons in beelden van vrij zijn. Wat betekent vrij zijn voor mensen met verschillende achtergronden en/of culturen? Welke beelden van vrijheid zijn er in de Christelijke geloofstaal te vinden? Een middag vol verbeelding en symboliek. Van harte welkom!

'Voel je vrijer'

Woensdagmiddag 27 juli van 14.00 uur tot 16.00 uur

Ook al zijn we vrij, we voelen dit niet altijd zo. Deze middag gaan we op zoek naar manieren om ons vrijer te voelen. We laten ons hierbij door verschillende mensen inspireren. U bent van harte welkom!

"Vrij zijn – zoveel betekenissen!"

Lezing door Palmyre Oomen

Woensdagavond 3 augustus om 20.00 uur

Zo gauw je begint na te denken over "vrij zijn", merk je dat daar heel veel kanten zitten aan. De eerste associatie is wellicht iets als "lekker kunnen doen wat je wilt", "heerlijk op vakantie gaan". We spreken van "vrij" in de zin van "vrij zijn ván" (denk maar aan vrij van werk, vrij van angst), maar ook in de zin van "vrij zijn voor" (godsdienstvrijheid bijvoorbeeld, of vrijheid van meningsuiting). En "ongehinderd kunnen doen wat je wilt" is ook niet altijd zo vrij als het klinkt. We noemen iemand die veelvuldig harddrugs gebruikt niet voor niets eerder verslaafd dan vrij. Kennelijk gaat het niet om zomaar "kunnen doen wat je wilt", maar om "kunnen doen wat je écht wilt". Maar ja, wat is dat?

Palmyre Oomen zal ons een inkijkje geven in de verrukkelijke en veeleisende aspecten van vrij zijn. Van harte welkom!

'Vogelvrij'

Woensdagmiddag 10 augustus van 14.00 tot 16.00 uur

Sacraal dansen en het verhaal van Jonathan Livingstone vormen deze middag de ingrediënten van ons zomerprogramma. Laat u verrassen door de beweging van sacraal dansen en door de leefstijl van de zeemeeuw. Wie weet voelt u zich na afloop ook zo vrij als een vogel!

'Moedig vrij zijn'

Woensdagmiddag 24 augustus van 14.00 tot 16.00 uur

Soms vraagt het moed om vrij te zijn. De moed om je idealen daadwerkelijk vorm te geven of je stem te laten horen. Deze middag gaan we aan de slag met vrije expressie – durf jij buiten de lijntjes te kleuren? - en horen we hoe de Nijmeegse Stadsnomaden de moed en vrijheid vonden volgens hun eigen idealen te gaan leven. Wees welkom en laat je inspireren!

Filmavond 'Mi Vida'

Woensdagavond 31 augustus om 19.30 uur

We sluiten het zomerprogramma dit jaar af met de film 'Mi Vida'. Een Schiedamse kapster met pensioen reist af naar Spanje om een lang gekoesterde wens te doen uitkomen. In haar beginnerscursus Spaans is ze als oudere vrouw een vreemde eend in de bijt. Ook voor de achterblijvende kinderen en kleinkinderen maakt ze vreemde sprongen. Mag een oudere vrouw zo wel voor zichzelf kiezen? De actrice Loes Luca speelt met overgave. Het nagesprek wordt begeleid door Ds. Wouter Slob.

Wandelen met Hemelvaart en Pinksteren

Tijdens Hemelvaart en Pinksteren had de werkgroep Inspiratie een tweetal wandelingen georganiseerd. Toen we de aankondiging zagen sprak ons dat wel aan, en hebben we ons meteen aangemeld. We hebben al vaker met de wandelingen in Beek meegewandeld, en kunnen de natuur en de gesprekken bij de wandeling zeer waarderen.

Op Hemelvaartsdag verzamelden we bij de Hatertse Vennen. Altijd wel spannend hoeveel mensen er bij zo iets komen, en al snel was er een flinke en leuke groep bijeen. Er waren er zelfs die spontaan op een oproep in een lokaal

krantje waren afgekomen. Verder deed de jongste deelnemer mee op een kleine kleurrijke fiets. Het was een mooie wandeling, met veel ruimte voor goede gesprekken. Op een paar plaatsen stopten we even en las Marije een aantal teksten voor over Hemelvaart, wat stof gaf om samen over na te denken. Zo keken we naar een straalblauwe lucht, terwijl we luisterden naar de liedtekst 'Al heeft Hij ons verlaten, Hij laat

ons nooit alleen'. Waarna de belofte dat hij terug zal komen, er is een 'er zijn' op een nieuwe manier. Dit leidde ons naar de gespreksvraag over 'vertrouwen', wat betekent vertrouwen voor je? Vertrouwen heeft iets van je hoeft je niet over alles druk te maken, het komt namelijk goed en dat geeft rust. Onderweg werden we goed verzorgd met drinken en een koek, wat met smaak naar binnen ging. Verder lieten we de natuur goed op ons inwerken, en sommigen zochten wel heel direct contact met de mieren. Samen konden we terugkijken op een zeer geslaagde wandeling!

Op Tweede Pinksterdag melden we ons 's ochtends bij de Bartholomeuskerk voor de wandeling in Beek. De groep was dit keer wat kleiner en intiemer, omdat een deel van de wandelaars voor de middageditie met regenbui had gekozen. In de kerk verzorgde Theo een korte bijeenkomst met ons, waarbij we stil stonden bij Pinksteren met lezing, zang en zegen. Verder waren er in de kerk panelen aanwezig van het Pinksterpad, met daarop teksten die we vervolgens tijdens de wandeling zouden bespreken. Vervolgens leidde Jeanette ons op een mooie route door het bos rondom Beek, waarbij de groep de voorkeur had voor uitdagende en soms smalle paadjes. Vanaf een open stuk park in een boomgaard hadden we een prachtig vergezicht over de Ooijpolder. Onderweg werden de panelen door een van ons gelezen, en een paneel had de korte en treffende tekst: 'Stilte is de zendtijd van de Heilige Geest'. Een stuk verderop kwamen we bij uit bij een picknicktafel, waar we met z'n allen prima konden zitten, het voordeel van een wat kleinere groep, en konden drinken en eten. We hadden vanaf daar zicht op het Huis Wylerberg en leerden over de geschiedenis van dit bijzondere achthoekige huis. Eenmaal terug bij de Bartholomeuskerk zongen we elkaar de Irish Blessing toe, en gingen we vervolgens weer naar huis. Ook deze wandeling was zeer geslaagd!

Ferdinand en Gerda Sluijs

Op Tweede Pinksterdag hebben we 's morgens met 9 en 's middags (ondanks enige regen) met 14 mensen gewandeld. Theo van Driel opende in het Bartholomeuskerkje met het lied 'Wij leven van de wind'. En de woorden van Jezus: 'Ik wens jullie vrede. Zoals de Vader mij heeft gezonden, zo zend ik jullie uit'.

Zowel om 10 uur als om 14 uur hebben we met een gemêleerde groep mooie wandelingen gemaakt door de Beekse heuvels.

Onderweg lazen we teksten van het landelijke Pinksterpad en stonden we stil bij woorden als wind en hoop. Maar ook de Duits-Nederlandse geschiedenis in Beek gaf door de verhalen van Jeanette aanleiding voor gesprekken over grensoverschrijdende inzet en bijdragen aan vrede. De prachtige natuur en mooie vergezichten zorgen op zich al voor verwondering en mooie contacten.

We eindigden de wandelingen met een lers zegenlied: 'May God hold you in the palm of his hand'. Daarna gingen we moe en tevreden ieder onze weg.

Ontmoetingsplekken voor Rouw & Verlies

Je hebt je baan en je inkomen verloren
Of een dierbare is gestorven

Of je bent ziek geworden en vanalles wat vanzelfsprekend was kan niet meer

Of je bent gescheiden en zorgt nu alleen voor de kinderen

Of je moest vluchten en alles wat je kent achterlaten
Of je hebt een andere vorm van verlieservaring

Misschien heb je behoefte aan een luisterend oor.
Misschien wil je je verhaal met anderen delen.
Bij de ontmoetingsplekken voor Rouw & Verlies bieden vrijwilligers jou een plek waar dit kan.

Ruimte om bezig te zijn met jouw verlies

Open inloop, er is iemand die luistert naar jouw verhaal. Samen zijn met lotgenoten, creatieve expressie of gewoon zitten en een kopje koffie of thee drinken

wo 6 juli	Ontmoetingskerk	14:00 - 16:00
di 12 juli	Wijkfabriek	14:00 - 16:00
wo 20 juli	Ontmoetingskerk	14:00 - 16:00
vr 29 juli	Huis van Compassie	15:00 - 17:00
wo 3 aug	Ontmoetingskerk	14:00 - 16:00
di 9 aug	Wijkfabriek	19:00 - 21:00
vr 12 aug	Huis van Compassie	15:00 - 17:00
wo 24 aug	Huis van Compassie	19:00 - 21:00
di 30 aug	Wijkfabriek	14:00 - 16:00

Themagesprek: Verlies van Werk & Inkomen

wo 17 aug	Ontmoetingskerk	14:00 - 16:00
-----------	-----------------	---------------

In samenwerking met:

Moed

Je ziet ze weleens, of leest erover, mensen die alles lijken te durven. Mensen die geen gevaar zien, of zich er niet door laten tegenhouden. Je kunt makkelijk onder de indruk raken van hun moed. Zelf ben je misschien vaak moedeloos juist op momenten dat je wel wat moed kunt gebruiken. Ook in de bijbel vinden we moedige mensen, denk aan David die met de reus Goliath

vecht en hem verslaat. Moed betekent hier niet dat David zomaar durft, dat hij geen gevaren ziet, maar juist als je de gevaren onderkent en toch durft te doen wat je moet doen, dan heb je moed.

Moed is meer dan de durf om dingen te doen. Het is ook volhouden en blijven hopen op betere tijden. Durven geloven, ook in bange tijden. Dat zegt Jezus ook tegen zijn leerlingen als ze in een zware storm zijn terecht gekomen. Om vol te houden en de moed niet op te geven, kunnen mensen elkaar moed inspreken.

Zoals wij nu mensen uitnodigen om te kiezen voor een ambt, hetzij als diaken of als ouderling, blijkt dit voor veel mensen een moeilijke of zware opdracht. Nu is het natuurlijk helemaal niet verkeerd dat je daar eerst heel serieus over na denkt voordat je zo'n ambt zou aannemen. Het is juist heel goed om dit heel goed te overwegen en dan de moed hebben om te zeggen: ja, dit ga ik doen, of nee ik ga dit niet doen!

Als het je aan moed ontbreekt, mag je weten dat God je wil helpen. In Ps. 23 vertelt de dichter dat niemand minder dan God zelf hem moed geeft, ook als zijn leven vol tegenslag zit. De volgende woorden bieden aan veel mensen troost en kracht en geven houvast in het leven,

Al gaat mijn weg door een donker dal
Ik vrees geen gevaar want U bent bij mij
Uw stok en Uw staf, zij geven mij moed!

Rian Boorsma

Woonruimte gezocht

Ik ben Marlies Rijskamp, 17 jaar en ik woon in Someren. Ik ben lid van PKN Helmond & Asten-Someren.

Komend schooljaar ga ik beginnen aan de studie ALPO in Nijmegen. Nu ben ik nog zoekende naar een kamer.

Is er binnen de gemeente iemand/een gastgezin of kent u iemand die mij woonruimte kan bieden? Graag hoor ik van u.

Met vriendelijke groeten,
Marlies Rijskamp, tel. 06-42894413

Zoon van zijn moeder

Graag vraag ik uw aandacht voor een geschrift van mijn hand. Het is een weerslag van preken die ik gewijd heb aan het evangelie van Johannes.

Een eyeopener ontstond door langer te turen op een zin die letterlijk uit de toon valt. Het is de zin waarmee Jezus reageert op de opmerking van zijn moeder, tijdens de bruiloft te Kana. Zij zegt tegen hem: "Ze hebben geen wijn meer". Dan volgt een vrij botte reactie: "Vrouw, wat wilt u van Me?" Vertalers doen hun best om de botheid wat af te vijlen. Zo letterlijk mogelijk vertaald staat er: vrouw, wat is er tussen u en mij? Dit zinnetje kan beschouwd worden als het hoofdthema van Johannes. Het gaat in dit evangelie om de verhouding tussen de moeder en de zoon. En het is een poging om de breuk te voorkomen tussen de joodse gelovigen en de (voor een belangrijk deel ook Joodse) gelovigen die Jezus zijn gaan volgen. Het kwam evenwel tot een breuk. Maar daarmee is het belang van dit evangelie niet verdampt. Jezus is, volgens Johannes, méér dan verbonden aan de geloofstraditie van het oude Israël, de stam waarop de christelijke gemeente geënt is. Die verbinding kan niet veronachtzaamd worden. In de verkondiging van Johannes draait het in de aloude geloofstraditie om gerechtigheid en liefde. Dat brengt hij ook als de kern van de boodschap van Jezus. En door alles heen klinkt de oproep tot eenheid, met Jezus, en daarmee met zijn Vader, en daarmee met elkaar. Voldoende om uit dit evangelie te preken.

Wie het boekje wil bestellen kan dat mij mailen:
janwaagmeester0@gmail.com.

En wie wil bijdragen aan de kosten kan dat doen door 5 euro op mijn bankrekening over te maken. Het nummer stuur ik na ontvangst van de bestelling toe.

Jan Waagmeester

Protestantse Gemeente Nijmegen / Landwijk

Kerkenraad

Scriba: G. Hoek, tel. (024) 356 51 77,
06 - 163 003 28
e-mail: scriba.pgn@kpnmail.nl

Kerkelijk bureau

Groenestraat 172, 6531 HW Nijmegen.
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. (024) 3234854, bereikbaar dinsdag
van 10 tot 12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

College van Kerkrentmeesters

Aanwezig in het Kerkelijk bureau op
dinsdag 10-12 uur: tel. (024) 323 48 54

Secretaris: Loes Hogeweg
Valkenaerhof 111, 6538TG Nijmegen
tel 06-36070007

Bank: NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN

Correspondentie: bij voorkeur per mail
kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl

Collectebonnen: door overmaking van
50 euro of een meervoud op
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot. Gemeente te Nijmegen in
Nijmegen, o.v.v. 'Collectebonnen'

Diaconaal centrum 'de Haard'

Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen
Geopend ma, di, do: 09.00 - 13.00 uur
tel. (024) 322 84 80, e-mail:
administratie@kerkinactie-nijmegen.nl
Rekeningnr: NL52 INGB 0000 9026 39
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

Diaconaal werker

Theo van Driel, tel. 06 - 18193612
theo52@live.nl

Colofon

**Over & Weer is het kerkblad van de
Protestantse Gemeente te Nijmegen**

Wilt u kopij aanleveren?

Stuur uw kopij bij voorkeur per mail:
over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl
Per post kunt u uw kopij sturen naar:
Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen

Kopij voor het volgende nummer dient
uiterlijk op 23 augustus binnen te zijn.
Een nummer voor 5 weken.

U vindt de laatste uitgaven van
Over & Weer ook als PDF op:
[www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/
over-en-weer/](http://www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/over-en-weer/)

Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met het diaconaal
centrum. Indien voorradig kunt u een
vervangend exemplaar ophalen.

Medewerkers:

Loes Hogeweg, Sabine Schols
en Franz van Vlaanderen (redactie)
Cor Sikkens (fotografie)

Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. (024) 3234854, dinsdag 10-12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

Druk en verzending:

Digidruk VANDENHUL

Algemene adressen

Maranathakerk

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen
www.maranathakerk-nijmegen.nl

Koster: Willem van Tilburg,
tel: (024) 355 45 20, e-mail:
koster@maranathakerk-nijmegen.nl

Sectiekas: rekening NL16 RABO 0373
7260 23 t.n.v Sectiekas PGN-Stad
Auto-ophaaldienst: A. Schalk – 350
57 39 of H. Wiedhaup - 360 21 32 / 06 -
25 024 667

Bereikbaarheid pastoraat

Hendrik Jan Bosman,
tel: (024) 354 1133 / 06 - 413 613 27
e-mail: hendrik.jan.bosman@gmail.com

Ontmoetingskerk

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56
www.ontmoetingskerk.net

Bespreking kerkruimtes:

via de website (zoek op 'zaalbeheer')

Rekeningnummer sectiekas:

NL42 INGB 0002 4057 37 (t.n.v.
Sectiekas Duk/Lin PGN Nijmegen)

Bereikbaarheid pastoraat

De contactgegevens van onze pastores
kunt u vinden op de pagina 'Nieuws
vanuit de vierplekken'.

Bartholomeuskerk

Nieuwe Holleweg 2, Beek-Ubbergen

Bereikbaarheid pastoraat

Jeanette van der Zande
e-mail: jvanderzande8@upcmail.nl
tel. 06-253 073 69.

Oecumenische Studentenkerk

kerkgebouw: Erasmuslaan 9a
ds. Marieke Fernhout, tel. (024) 361 91
88 (algemeen) mobiel: 06 - 23 43 66 53
e-mail: marieke.fernhout@ru.nl
website: www.ru.nl/studentenkerk

Luthers Zuid Nederland

kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79
ds. Susanne Freytag, tel: 06-43955283,
ds.freytag@lutherszuidnederland.nl

Pro Persona

mw. Stefien Jansen
tel. (024) 328 39 11 of 06 - 13 16 06 83

Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600 /
mobiel: 06 - 229 875 97
e-mail: b.zondag@pompestichting.nl

Radboudumc

ds. Anneke de Vries,
mw. Jocelyn van Nieuwenhuijzen,
e-mail: j.nieuwenhuijzen@dgvp.umcn.nl
tel. (024) 361 33 20

Canisius Wilhelminaziekenhuis

ds. Andrea Visser, tel. (024) 365 86 69
e-mail: andrea.visser@cwz.nl

Stichting Kalorama

ds. Berber Overdijk / Daniëlla Martina
tel. (024) 684 77 77

Oecumenisch Citypastoraat

mw. Louise Otte-Weening
e-mail: info@stadskerknijmegen.nl

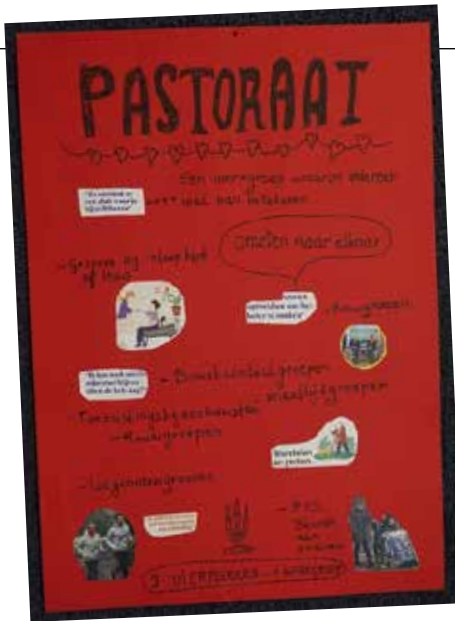
Data kopijsluiting 2022

nummer 6 - 23 augustus
nummer 7 - 27 september
nummer 8 - 1 november
nummer 9 - 6 december

Verschijning:
10 dagen na kopijdatum

Vakantie. We zijn er eigenlijk wel aan toe. Vanaf mijn intrede september vorig jaar ben ik in één ruk doorgegaan. Nou ja, een week studieverlof: wel een onderbreking van het gewone werk, maar toch geen vakantie. Ik had de vrije weken opgespaard om in de zomer op te nemen. We zouden op de fiets zijn gestapt om naar Santiago te gaan. Dat was eigenlijk vorige zomer al de bedoeling, maar vanwege de overstap naar Nijmegen en vanwege Corona hebben we dat toen afgeblazen. Maar ook dit jaar hadden we met de verhuizing naar onze definitieve woning te weinig rust (en vooral te weinig tijd om te trainen!), en hebben we het nog weer een jaar doorgeschoven. Van de zes weken die ik had vrij gepland, heb ik er vier laten staan. Voordeel was wel dat ik zo nog twee huwelijken kon inzegenen; altijd feestelijk en leuk!

In plaats van te pelgrimeren op de fiets gaan we nu naar een oude vriend in Spanje. Door Corona hebben we elkaar alweer een aantal jaar niet kunnen zien, dus het is leuk om hem weer te ontmoeten.

Hij had hetzelfde idee, en komt in augustus naar Nederland; halen we zo de schade wat in.

In augustus zijn we weer terug in Nijmegen. Dan wordt het toch echt de hoogste tijd dat ik op de fiets stap. Want we willen dan volgende zomer op pelgrimsreis. En ik kan niet zeggen dat ik goed in conditie ben.

In Nijmegen is er alle gelegenheid om dat wel te worden: gewoon niet in de auto, maar op de fiets stappen. En er is niemand die me tegenhoudt, integendeel. Onderweg naar Spanje komen we wellicht al in de buurt van de pelgrimsroutes die we volgend jaar zullen fietsen. En dan worden we hopelijk nog weer eens wat extra gemotiveerd.

De hoogteverschillen in de Pyreneeën zijn in ieder geval wat serieuzer dan bij ons in Berg en Dal. Des te meer reden om flink aan de training te gaan.

Misschien kunt u mij er het komende jaar zo eens aan herinneren? Heb ik in ieder geval een stok achter de deur!

Goede zomer gewenst!

Ds Wouter Slob